

Συγκριτική αξιολόγηση της επίδρασης της λαπαροσκοπικής και της οπισθοπεριτοναϊκής επινεφριδεκτομής στην αναπνευστική λειτουργία κατά την πρώιμη μετεγχειρητική περίοδο

Δημήτρης Παπακωνσταντίνου ¹, Παναγιώτης Λατσώνας ¹, Σπυρίδων Γιαννούτσος ², Μαρία Κρανιά ², Ανδρομάχη Βρυωνίδου ³,
Μελπομένη Πέππα ², Κωνσταντίνος Νάστος ¹

¹ Γ' Πανεπιστημιακή Χειρουργική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν» ² Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. «Αττικόν» ³ Τμήμα Ενδοκρινολογίας & Μεταβολισμού, Γ.Ν. «Κοργιαλένιο-Μπενάκειο»

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Στόχος της μελέτης αυτής ήταν η αξιολόγηση και σύγκριση της αναπνευστικής επίπτωσης δύο ελάχιστα επεμβατικών τεχνικών επινεφριδεκτομής: της λαπαροσκοπικής διαπεριτοναϊκής επινεφριδεκτομής (ΛΠΕ) και της οπισθοπεριτοναϊκής επινεφριδεκτομής (ΟΠΕ).

Μέθοδοι: Διενεργήθηκε αναδρομική ανάλυση των ασθενών που υποβλήθηκαν σε επινεφριδεκτομή από το Φεβρουάριο του 2023 έως και τον Απρίλιο του 2024. Συγκεντρώθηκαν δεδομένα για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, καθώς και τις τιμές του FEV1, που καταγράφηκαν άμεσα πριν από την επέμβαση και τις πρώτες δύο μετεγχειρητικές ημέρες. Οι συγκρίσεις πραγματοποιήθηκαν μεταξύ των δύο ομάδων με βάση την προσπέλαση που ακολουθήθηκε.

Αποτελέσματα: Συνολικά, 29 ασθενείς υποβλήθηκαν σε ελάχιστα επεμβατική επινεφριδεκτομή 7 μέσω ΛΠΕ και 20 μέσω ΟΠΕ και 2 σε ανοιχτές επεμβάσεις. Η διάμεση ηλικία ήταν 48 έτη (εύρος 27-74 έτη). Οι προεγχειρητικές τιμές FEV1 ήταν συγκρίσιμες μεταξύ των δύο ομάδων. Ωστόσο, την πρώτη μετεγχειρητική ημέρα, η ποσοστιαία μείωση της FEV1 ήταν σημαντικά μεγαλύτερη στην ομάδα ΛΠΕ (9,5%, p=0,001). Η διαφορά αυτή μειώθηκε σε 2,2% τη δεύτερη μετεγχειρητική ημέρα, παραμένοντας όμως στατιστικά σημαντική (p=0,01). Δεν παρατηρήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές σε παράγοντες όπως το φύλο, η ηλικία, ο δείκτης μάζας σώματος (BMI) ή το κάπνισμα μεταξύ των δύο ομάδων.

Συμπεράσματα: Οι τεχνικές ΛΠΕ και ΟΠΕ συνδέονται με μικρές τομές και περιορισμένη ιστική κάκωση, ωστόσο τα αποτελέσματά μας υποδεικνύουν ότι η ΟΠΕ σχετίζεται με μικρότερη μείωση της FEV1 κατά τις πρώτες μετεγχειρητικές ημέρες. Περαιτέρω μελέτες με μεγαλύτερο μέγεθος δείγματος για την επιβεβαίωση και γενίκευση αυτών των ευρημάτων.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Δημήτριος Παπακωνσταντίνου
Γ' Πανεπιστημιακή Χειρουργική Κλινική
Π.Γ.Ν. «Αττικόν»
Email: dimpara7@hotmail.com

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πρώτη λαπαροσκοπική επινεφριδεκτομή (ΛΠΕ) περιγράφηκε το 1992 από τον Gagner [1] και έκτοτε καθιερώθηκε ως “gold standard”, προσφέροντας λιγότερο πόνο, μικρότερη νοσηλεία και χαμηλότερη νοσηρότητα έναντι της ανοικτής μεθόδου. Η οπισθοπεριτοναϊκή επινεφριδεκτομή (ΟΠΕ), όπως περιγράφηκε από τον Walz, αποτελεί ασφαλή και αποτελεσματική εναλλακτική, με αποτελέσματα συγκρίσιμα με τη διακοιλιακή ΛΕ [2]. Στόχος της μελέτης είναι η σύγκριση ΛΕ και ΟΠΕ ως προς τους δείκτες πνευμονικής λειτουργίας στην άμεση μετεγχειρητική περίοδο.

ΥΛΙΚΟ & ΜΕΘΟΔΟΙ

Στη μελέτη συμπεριλήφθηκαν όλοι οι συνεχόμενοι ασθενείς που υποβλήθηκαν σε ελάχιστα επεμβατική επινεφριδεκτομή από τον ίδιο χειρουργό, στο Π.Γ.Ν. «Αττικόν» και στο Ευγενίδειο, μεταξύ Φεβρουαρίου 2023 και Απριλίου 2024. Συλλέχθηκαν δημογραφικά στοιχεία και μετρήσεις FEV1 προεγχειρητικά και την 1η μετεγχειρητική ημέρα, με φορητή σπιρομέτρηση σύμφωνα με τις οδηγίες ERS/ATS. Οι ασθενείς κατηγοριοποιήθηκαν σε ΛΕ και ΟΠΕ, και οι παράμετροι συγκρίθηκαν μεταξύ των δύο ομάδων. Η ποσοστιαία μεταβολή της FEV1 αναλύθηκε με Mann-Whitney U, με επίπεδο σημαντικότητας p<0,05.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Κατά τη διάρκεια της μελέτης πραγματοποιήθηκαν συνολικά 29 ελάχιστα επεμβατικές επινεφριδεκτομές. Οι ενδείξεις ήταν:

- Πρωτοπαθής υπεραλδοστερονισμός: n= 10 ασθενείς (34,5%)
- Φαιοχρωμοκύττωμα: n= 4 ασθενείς (13,8%)
- Αποκλεισμός κακοήθειας: n= 6 ασθενείς (20,7%)
- Μεταστατική νόσος: n= 2 ασθενείς (6,9%)
- Αυτόνομη υπερέκκριση κορτιζόλης: n=7 ασθενείς (24,1%)

Τύπος βλαβών:

- Τυχαιώματα επινεφριδίων: n=19 (65,5%)
- Συμπτωματικές/λειτουργικές βλάβες: n=10 (34,5%)

Δημογραφικά στοιχεία:

- Φύλο: 18 γυναίκες (62%), 11 άνδρες (38%)
- Διάμεση ηλικία: 48 έτη (27–74)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τύπος επέμβασης:

- Λαπαροσκοπική διαπεριτοναϊκή επινεφριδεκτομή (ΛΠΕ): 7 ασθενείς (24,1%)
- Οπισθοπεριτοναϊκή επινεφριδεκτομή (ΟΠΕ): 20 ασθενείς (69%)
- Ανοικτή επινεφριδεκτομή: 2 ασθενείς (6,9%)

Δεν υπήρξαν στατιστικά σημαντικές διαφορές σε: Φύλο, Ηλικία, BMI, Κάπνισμα, Προεγχειρητική FEV1

Μετεγχειρητικά ευρήματα:

- Η ποσοστιαία μείωση της FEV1 την 1η μετεγχειρητική ημέρα ήταν: 9,5% μεγαλύτερη στη ΛΕ σε σύγκριση με την ΟΠΕ (p=0,001)
- Τη 2η μετεγχειρητική ημέρα η διαφορά μειώθηκε σε 2,2%, αλλά παρέμεινε σημαντική (p=0,01)

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Τα ευρήματα δείχνουν ότι η οπισθοπεριτοναϊκή επινεφριδεκτομή σχετίζεται με μικρότερη πρώιμη μετεγχειρητική μείωση της FEV1 σε σύγκριση με τη λαπαροσκοπική διαπεριτοναϊκή μέθοδο, με τη διαφορά να μειώνεται τις επόμενες ημέρες. Η πιθανή εξήγηση αφορά τη μικρότερη επίδραση της ΟΠΕ στο διάφραγμα και τον μειωμένο μετεγχειρητικό πόνο. Αν και η κλινική σημασία παραμένει ασαφής λόγω χαμηλής επίπτωσης επιπλοκών, τα αποτελέσματα συνάδουν με προηγούμενα δεδομένα για τη σχέση χειρουργικού τραύματος και αναπνευστικής λειτουργίας [3].

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η οπισθοπεριτοναϊκή προσπέλαση φαίνεται να επιβαρύνει λιγότερο την πρώιμη μετεγχειρητική αναπνευστική λειτουργία. Απαιτούνται μεγαλύτερες προοπτικές μελέτες για να διευκρινιστεί η κλινική σημασία αυτής της διαφοράς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Gagner, M.; Lacroix, A.; Bolté, E. Laparoscopic Adrenalectomy in Cushing's Syndrome and Pheochromocytoma. N Engl J Med 1992, 327, 1033, doi:10.1056/NEJM199210013271417.
- Conzo, G.; Tartaglia, E.; Gambardella, C.; Esposito, D.; Sciascia, V.; Mauriello, C.; Nunziata, A.; Siciliano, G.; Izzo, G.; Cavallo, F.; et al. Minimally Invasive Approach for Adrenal Lesions: Systematic Review of Laparoscopic versus Retroperitoneoscopic Adrenalectomy and Assessment of Risk Factors for Complications. Int J Surg 2016, 28 Suppl 1, S118-123, doi:10.1016/j.ijssu.2015.12.042.
- Chung, H.J.; Chiu, A.W.; Chen, K.K.; Huang, W.J.; Hsu, Y.S.; Chang, L.S. Alterations in Pulmonary Function after Retroperitoneoscopic Surgery. Br J Urol 1996, 78, 821–825, doi:10.1046/j.1464-410x.1996.02572.x.

Πίνακας 1. Δημογραφικά δεδομένα ασθενών που υπεβλήθησαν σε επινεφριδεκτομή. * Οι τιμές παρουσιάζονται ως διάμεση τιμή (εύρος),

	Λαπαροσκοπική	Οπισθοπεριτοναϊοσκοπική	p-value
Αριθμός ασθενών	7	20	
Άνδρες n, (%)	3 (42,9%)	7 (35%)	1
Γυναίκες n, (%)	4 (57,1%)	13 (65%)	
Ηλικία (έτη) *	53 (44-74)	46 (27-71)	0,06
BMI (kg/m²) *	28.5 (22.4-37.6)	26.4 (17.1-36.9)	0,69
Κάπνισμα n, (%)	5 (71,4%)	10 (50)	0,4
Προεγχειρητική FEV 1 (L) *	2,89 (1,06-4,2)	2,91 (2,33-4)	0,88
% Μείωση FEV 1 την 1^η MTX ημέρα	33,61 (30,93-36,5)	24,06 (9,97-30,67)	0,001
% Μείωση FEV 1 την 2^η MTX ημέρα	17,61 (13,3-59,04)	15,4 (9,66-21,7)	0,01